

sinistrades es preocupi de dur a la futura mare tots els coneixements indispensables per a l'atenció pròpia de l'infant.

Cal protegir qui ho necessiti i en aquest sentit és la dona soltera, la dona que ha concebut en condicions irregulars qui ha de merèixer més atencions. Cal assegurar una vida i redreçar-ne una altra. En aquest sentit les Institucions que permetin l'estada de la mare des de que l'embaràs es fa ostensible i que la retinguin fins que ha criat i ha estimat el seu fill, mereixen fomentar-se arreu. No podem deixar de citar en aquest moment la modesta i admirable labor que en aquest sentit fa a Barcelona l'"Empar Maternal". Són petites institucions d'aquest tipus les que caldria fomentar.

L'obra del dispensari comprendrà l'estudi mèdic de la dona gràvida i l'assistència domiciliària del part, l'orientació de les dones cap a la Maternitat o Institucions de tipus semblant, els consells sanitaris per a totes. Un Casal de l'Infant hauria d'assegurar l'assistència del nodrissó malalt i el bon alletament, ja sigui per la mare o de tipus artificial. Caldria establir, segons un pla ben estudiat, el nombre de guarderies per a nens, de sales d'alletament, i de restaurants maternals, que es consideressin indispensables. Orientat el pla, tenim la seguretat que els bons sentiments privats respondrien, atenent aquestes Institucions allí on s'assenyalessin necessàries.

Durant el primer any de vida, són els Dispensaris de Puericultura els que haurien d'intervenir d'una manera més intensa, per l'obra sobretot de les seves infermeres visitadores. I aquí sí que té valor la infermera de districte que coneixi les necessitats i els costums d'una família, que intervingui en tots els moments precisos encara que no sigui demanada, que aconselli en tots moments la mare en els conflictes que planteja la responsabilitat de la vida d'un nou ésser.

Caldria, per això, organitzar d'una manera sistemàtica l'ensenyament de la Puericultura i de la Higiene infantil en cursos dirigits als metges, als estudiants, als intel·lectuals, a les noies de la classe obrera i de la classe mitja, a les Normals i, sobretot, fer cursos prematrimonials. És d'urgentíssima necessitat la formació d'infermeres, capacitades per a intervenir amb èxit en aquesta tasca.

Des del primer any fins a l'edat escolar, l'infant ha de continuar atès per l'obra tècnica dels

dispensaris de puericultura, i l'acció social de les seves infermeres. L'obra d'aquest dispensari ha d'ésser educativa i d'assistència. Per una intensa propaganda, cursets de divulgació, projeccions cinematogràfiques, excursions, etc., s'ha de donar a conèixer les grans obres de profilaxi. Per l'obra de la infermera visitadora, del tractament dels nois malalts, i de l'orientació cap a altres serveis especialitzats ha de complir una missió d'assistència.

El legislador ha d'intervenir també dictant lleis destinades al reconeixement del pare, subsidi a famílies nombroses, i ensenyament obligatori. És l'època en què apareixen el major nombre de malalties infeccioses i en què cal, per tant, multiplicar la propaganda per la vacunació o la divulgació de les mesures higièniques que cal tenir en compte per a evitar-les.

En l'edat escolar, són els Laboratoris de Pedagogia, Psicologia, Mèdic i antropològic i d'Orientació Professional els que han de realitzar la tasca més important. L'Inspector escolar sanitari ha de determinar sobre les condicions generals de *surmenage*, local, banys i jardins, etc., però d'una manera sistemàtica, a partir de l'Escola Ortofrènica graduada el noi passa al Laboratori de Pedagogia que determinarà en cada cas les condicions d'ensenyament més adaptades, valent-se, per això, de la col·laboració dels altres Laboratoris i darrerament de l'Institut d'Orientació Professional, al qual cal donar un gran impuls. De l'Escola Ortofrènica o del Laboratori de Pedagogia els nois seran sotmesos, d'una manera periòdica, a l'examen del Laboratori de Psicologia que determinarà la tornada a l'escola primitiva, junt amb les indicacions convenientes per al mestre, o el pas a les escoles especials de superdotats, retardats, anormals, sord-muts o cecs i, en darrer cas, als reformatoris o asils. També en aquest moment l'Institut d'Orientació Professional ha d'intervenir d'una manera principalíssima. Per últim, el Laboratori mèdic i Antropològic servirà per a l'examen mèdic sistematitzat dels infants, retornant-los a l'escola amb les indicacions convenientes o situant-los als sanatoris-escola, escoles de bosc, escoles de mar i sol, preventori-escoles, etc., on rebran el règim escolar necessari sota la direcció mèdica de la lluita antituberculosa. Per als casos extrems caldrà estimular la creació d'un Servei